

Індикатори цінностей як інструмент управління якістю в проектних моделях у галузі будівництва

О.М. Менайлов, к.т.н., Г.М. Романенко

*Чернігівський державний інститут економіки і управління
14000 Україна, м. Чернігів, вул. Стрілецька, 1*

Реалізація ринкових відносин в будівельному комплексі має особливості, загальні для всіх галузей капітального будівництва: з одного боку, прив'язка до землі, порівняно тривалі терміни виконання, великі одночасні витрати капітальних інвестицій, з іншого боку – особливості, пов'язані зі специфікою виду будівельної діяльності. Мається на увазі, що будівельно-монтажні організації, що зайняті у житлово-цивільному будівництві, функціонують в основному на регіональних (місцевих) ринках, в той час як зайняті в промисловому будівництві (особливо у транспорті, енергетиці тощо) працюють як на території регіону, так і на території суб'єктів господарювання України.

В умовах насиченого ринку зростають вимоги до якості інвестиційних проектів, направлених на створення інноваційної продукції. За «Настановою по управлінню інноваційними проектами і програмами підприємства» (стандарт Р2М) виділяють три моделі управління проектами: схематичну, системну та сервісну. Для проектів будівництва найкращою є модель системно-сервісна. А проекти житлово-цивільного будівництва можна віднести до адміністративно-рутинних.

Для системно-сервісної (адміністративно-рутинної) моделі пропонується застосовувати ключові індикатори цінностей:

1 **«Вартість»:** вартість реалізації з урахуванням вартості використання активів проекту, додана вартість при реалізації і використанні системи.

2 **«Збалансований індикатор»:** задоволеність клієнтів.

3 **«Ключові фактори оцінки»:** цінності зацікавлених сторін, набуті знання.

4 **«Фактори проведення оцінки»:** досягнення цілей контрактів, виконання і збереження необхідних функцій, прибуток, стримування ризиків, потік грошових коштів, можливості розвитку бізнесу.

5 **«Ефективність (внутрішня)»**: продуктивність ресурсів, використання та повернення інвестицій.

6 **«Ефективність (зовнішня)»**: створення і реалізація економічного ефекту.

7 **«Освоєний об'єм»**: фінансові розрахунки.

8 **«Етика»**: основа регулювання, правила етики в програмі (проекті), правила обміну інформацією.

9 **«Екологія»**: екологічні аспекти контракту з урахуванням змін навантаження на навколишнє середовище.

10 **«Надійність (індикатори надійності)»**: вимоги та цілі, оцінка переваг-витрат, умови та обов'язки згідно контракту, гармонізація відносин з місцевим суспільством, надійність та довіра до менеджменту.

11 **«Допустимість»**: отримані результати, винагорода за реалізацію закриття контрактів, розширений ефект від використання.

Для кожного з ключових індикаторів цінностей проектів в галузі будівництва у виконаній роботі пропонується застосування відповідних методів оцінки. Наприклад, для індикатору «допустимість» - система мотивації з використанням ключових показників ефективності (KPI) і система грейдингу.

Застосування індикаторів цінностей допоможе покращити управління якістю проектних моделей у галузі будівництва.